

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**, narozený dne X
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**, IČO 66000777
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1 – Nové město

v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy žalované ze dne 18. 11. 2024, č. j. 10.04-000084/24-0002,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí předsedy žalované uvedeného v záhlaví tohoto usnesení, kterým předseda žalované žalobci neurčil advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle ustanovení § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“) (dále jen „napadené rozhodnutí“).
2. Žalovaná odůvodnila zamítnutí žalobcovy žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní pomoci za úplatu k zastoupení v řízení před Ústavním soudem o ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2024, č. j. 105 Co 22/2024-72, tím, že žalobce v žádosti sice doložil, že neúspěšně oslovil tři advokáty, ti však mu poskytnutí právní služby neodmítli, nýbrž byli zcela vyloučeni z možného poskytování služeb žalobci z důvodu střetu zájmů pramenícího z jejich vztahu k žalované. Žalovaná rovněž upozornila, že žalobce tyto tři osoby oslovuje opakovaně, přestože už byl s jejich vyloučením srozuměn, a tím se dopouští zneužívání práva podle ustanovení § 18c odst. 5 věty třetí zákona o advokacii.
3. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 25. 11. 2024.
4. Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí blanketní žalobou podanou k Městskému soudu v Praze dne 27. 1. 2025. Současně soud požádal o osvobození od soudních poplatků, k čemuž odkázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2023, č. j. 15 A 9/2023-22, kterým mu v jiné věci bylo osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu přiznáno z důvodu, že žalobce nedisponoval majetkem větší hodnoty, z něhož by byl schopen soudní poplatek uhradit, a neměl žádné příjmy kromě příspěvků na bydlení a živobytí. Žalobce uvedl, že od té doby se jeho poměry nezměnily.
5. Žalovaná spolu se správním spisem doručila soudu dne 25. 2. 2025 své vyjádření k podané žalobě, kterým soudu navrhla, aby žalobu zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Rozvedla do podrobností důvody

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

zamítnutí žalobcovy žádosti, zopakovala své přesvědčení, že se žalobce dopouští zneužívání práva podle ustanovení § 18c odst. 5 věty třetí zákona o advokacii, a upozornila i na to, že jeho blanketní žaloba postrádá odůvodnění. Pokud jde o žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků, vyjádřila názor, že by o ní soud neměl rozhodovat bez dalšího toliko na základě usnesení o osvobození žalobce od soudních poplatků v jiné věci, tím spíše, když bylo vydáno v srpnu 2023, a řízení v této věci bylo zahájeno až 27. 1. 2025.

6. Blanketní žaloba postrádala základní náležitosti a byla podána poslední den lhůty.
7. Podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.
8. Soud by v této fázi měl rozhodnout o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků a následně přistoupit k výzvě, aby žalobce doplnil náležitosti žaloby. Zde je však nutno upozornit, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 25. 11. 2024 a blanketní žalobu (včetně žádosti o osvobození od soudních poplatků) žalobce podal dne 27. 1. 2025, tedy poslední den dvouměsíční lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 ve spojení s § 40 odst. 3 s. ř. s.
9. Podáním žádosti o osvobození od soudních poplatků došlo k pozastavení běhu lhůty pro podání (doplnění) žaloby podle ustanovení § 35 odst. 10, věty třetí s. ř. s. Zbývající část této lhůty mohla opět začít běžet okamžikem, kdy by rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků nabylo právní moci.
10. Zde soud musí upozornit na judikaturu postihující situace, kdy zbývající část zastavené lhůty pro podání (doplnění) žaloby neposkytuje dostatečný časový prostor k tomu, aby v této zbývající části lhůty bylo objektivně možné ze strany soudu učinit výzvu k odstranění vad žaloby a současně, aby i žalobce stihl na tuto výzvu následně reagovat a žalobu doplnit.
11. Nejvyšší správní soud se takové situaci věnoval v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, konkrétně v bodech 53 až 63 se zabýval otázkou (ne)možnosti soudu podat výzvu k odstranění vad žaloby či doplnění jejích náležitostí, uvedl například: *„Lze-li určitou náležitost žaloby účinně uvést či doplnit jen v zákonem stanovené nepřekročitelné lhůtě, má smysl vyzývat k takovému doplnění pouze tehdy, bude-li to vůbec „technicky“ proveditelné a smysluplné. Není tedy a priori vyloučeno, aby taková výzva, zejména za použití moderních komunikačních prostředků byla učiněna v posledních dnech či zcela výjimečně i v poslední den lhůty pro podání žaloby. Soud je přitom povinen takovou výzvu učinit, takže se předtím v přiměřené lhůtě po dojití žaloby na soud (tedy zpravidla v řádu několika dnů po dojití) musí s jejím obsahem seznámit přinejmenším do té míry, aby si mohl učinit úsudek o tom, zda má předepsané náležitosti“* (rozsudek ze dne 21. 5. 2014, čj. 6 As 50/2014-18, věc EKO-UNIBAU, bod 21). Jakkoliv zde soud připustil, že „výjimečně“ lze požadovat zaslání výzvy třeba i poslední den lhůty, zde to již nebylo třeba, neboť žalobce zaslal žalobu prostřednictvím datové schránky v poslední den lhůty k jejímu podání ve 21:21 hodin. V jiném případě bylo podle NSS doručení žaloby dva pracovní dny před koncem lhůty pro podání žaloby příliš málo na to, aby soud stihl ověřit všechny rozhodné skutečnosti a zaslat výzvu k doplnění žalobních bodů podle § 37 odst. 5 s. ř. s., byť zástupkyně stěžovatelky komunikovala se soudem prostřednictvím elektronické pošty (rozsudek ze dne 4. 5. 2011, čj. 1 Afs 2/2011-55, věc F plus H, bod 30); v dalším případě **nebylo třeba žalobce vyzývat k doplnění, zbývaly-li v okamžiku doručení žaloby soudu do konce lhůty k**

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

podání žaloby čtyři dny, z toho dva dny pracovního klidu, neboť žalobce bylo lze kontaktovat pouze prostřednictvím jeho poštovní adresy (rozsudek ze dne 23. 10. 2009, čj. 8 Afs 31/2009-74); v dalším případě „byla lhůta necelých pěti pracovních dnů příliš krátká na to, aby krajský soud mohl spolehlivě ověřit okamžik doručení žalobou napadeného rozhodnutí stěžovateli, následně stěžovatele vyzývat k odstraňování vad podané žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a aby stěžovatel mohl ještě v této lhůtě vady odstranit“ (rozsudek ze dne 24. 6. 2011, čj. 5 Afs 27/2011-37). Ovšem v jiném případě bylo doručení žaloby pět dnů před koncem lhůty (včetně soboty a neděle) dostatečné, aby se aktivovala povinnost soudu zaslat výzvu (rozsudek ze dne 17. 9. 2015, čj. 7 As 195/2015-22). (...) Rozšířený senát k tomu zdůrazňuje, že pravidlem by mělo být podání perfektní žaloby. Zákon zcela zjevně chápe odstraňování vad žaloby způsobem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. jako výjimku z pravidla, že žaloba je podána bezvadně (...) Předpokládá se, že žalobce činí vše pro to, aby jeho žaloba byla projednatelná a mohla být včas rozhodnuta. Pokud spoléhá na to, že i nedbale či neúplně zpracovaná žaloba bude mít tyto účinky, nebo dokonce vadnou žalobu podá vědomě se záměrem, že získá čas a prostor pro oddálení účinků napadeného správního rozhodnutí, nemůže počítat se stejným přístupem soudu k zajištění ochrany jeho práv. **Žalobce si musí být vědom, že podává-li na konci lhůty pro podání žaloby žalobu bez tak podstatné náležitosti, jako jsou žalobní body, nemá automatickou garanci, že soud jej k odstranění této vady vyzve.** Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit (...) Nemá-li naopak soud s ohledem na okolnosti případu povinnost vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, **marným uplynutím lhůty pro podání žaloby se stává vada žaloby spočívající v absenci žalobního bodu neodstranitelnou a soud bez dalšího žalobu odmítne.** Musí tak učinit podle § 37 odst. 5 s. ř. s., který je samostatným důvodem pro odmítnutí žaloby z důvodu neodstranění vad podání, byť s ohledem na okolnosti případu 3 Azs 66/2017 nebyla vůbec vydána výzva k odstranění vad žaloby. Jakkoliv tento závěr koliduje s textem § 37 odst. 5 s. ř. s., který zjevně předpokládá podání výzvy vždy, rozšířený senát shora vysvětlil, že **v určitých situacích již výzva soudu nebude objektivně možná nebo účelná.** (...) Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů vždy, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu doplnit včas.“ (zvýraznění doplněno soudem).

12. Na základě uvedeného judikatorního výkladu a rozhodovací praxe městský soud ve věci žalobce shledal, že v těsném časovém úseku běhu dvouměsíční lhůty k podání perfektní žaloby, který by zbýval případně od rozhodnutí soudu o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků včetně jeho doručení, bylo zcela neúčelné, aby soud vyzýval žalobce k odstranění vad žaloby, a tedy aby také vůbec o žádosti o osvobození od soudních poplatků rozhodoval. S ohledem na to, že žalobce, stejně jako v jednom z příkladů z rozsudku NSS výše, komunikuje se soudem pouze poštovní cestou, nelze považovat za objektivně možné, aby v jeden den – v den doručení rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků žalobci a případně i výzvy k odstranění vad žaloby žalobce stihl ještě v tentýž den vady žaloby odstranit tak, aby byla dvouměsíční lhůta podle § 72 odst. 1 s. ř. s. zachována a soud mohl následně žalobu věcně projednat.
13. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.
14. Jelikož by tedy dvouměsíční lhůta pro podání (doplnění) žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. zcela zjevně marně uplynula krátce po právní moci rozhodnutí o žádosti o osvobození od

soudních poplatků, aniž by žalobce do té doby objektivně mohl vady žaloby odstranit, a podle odst. 4 téhož ustanovení toto nelze prominout, soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto usnesení. Projednání blanketní žaloby bez základních náležitostí tak bránil nedostatek podmínek řízení a tento nedostatek byl neodstranitelný.

15. Výrok II. je dán ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. března 2025

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu